

UKRUDT I VÅRSÆD

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Bekæmp ukrudtet når det har 1-2 løvblade, men udsæt sprøjtningen, hvis snerlepileurt, hanekro og andet sent fremspirende ukrudt fortsat er under fremspiring.

Målet med at bekæmpe ukrudt er at sikre mod udbyttetab og opformering af ukrudt. I de fleste forsøg er den bedste økonomi opnået ved blot at anvende fra kvart til halv dosis, men det har i nogle forsøg efterladt lidt for meget ukrudt. Når der er meget ukrudt er det ofte økonomisk med trekvart til hel dosis (målt som BI). Når du fastlægger den nødvendige dosis, er udfordringen derfor at vurdere,

- hvor godt afgrøden vil vokse til og dermed dens evne til at kunne konkurrere mod ukrudtet,
- ukrudtsbestandens størrelse og sammensætning
- og behovet for at sanere ukrudtsbestanden, f.eks. i sædskifter med frø, roer mv.

SPRØJTETIDSPUNKT

Der er bedst effekt ved morgensprøjtning, især i en tør periode. Den bedste effekt opnår du ved at bekæmpe ukrudtet inden det har mere end to løvblade. Snerlepileurt, storkenæb og hanekro 'driller' på mange arealer og gør det svært at vælge det rigtige sprøjtetidspunkt. Den spirer de fleste år over en lang periode, så det kan godt betale sig at trække sprøjtetidspunktet så længe der fortsat spirer nye kimplanter frem, selv om der så skal bruges lidt højere dosis.

BEKÆMPELSESFORSLAG

- **Vårbyg**
 - Udlæg af græs i vårbyg
 - Udlæg af kløvergræs i vårbyg
 - Udlæg af lucerne i vårbyg

- Udlæg af frøgræs
- Udlæg kløver og engrapgræs
- Vårhvede
- Havre

Vælg en løsning efter de tre-fem mest dominerende ukrudtsarter. En blanding svarende til sammenlagt halv dosis vil være tilstrækkelig til også at kunne bekæmpe de fleste arter, når planterne har op til fire løvblade. Når ukrudtet kun har op til 2 løvblade, ikke består af 'vanskelige' arter og der er optimale sprøjtebetingelser, kan dosis sættes helt ned til kvart. Sæt dosis op til trekvart til hel, hvis ukrudtet er stort med mere end fire løvblade, eller der forekommer en meget massiv ukrudtsbestand.

Vær især på lavbundslande opmærksom på, om der 10-14 dage senere er behov for opfølgning mod ny fremspiring af ukrudt. Begrænsninger for anvendelse af SU-midler betyder, at der er få tilladte kombinationer af midler, som kan anvendes.

Mustang forte har på etiketten en række forbehold med hensyn til etablering af følgende afgrøde og anvendelse af halmen. Halm må sælges til opfodring ved anvendelse af op til 0,5 l/ha. Ved højere dosis må halmen opfodres på egen bedrift. Midlet passer ikke ind i sædskifter med roer, kartofler, bælgplanter og specialafgrøder. Midlet har især en god effekt mod kurvblomstrede arter som kamille og gul okseøj.

Enårig rapgræs kan optræde i så store mængder, at der er behov for at anvende **Hussar OD** eller **Hussar Plus OD**, som kan lægge en dæmper på enårig rapgræs.

Tidsler, gråbynke, skræppe, agerpadderok og andet rodukrudt kan først bekæmpes effektivt, når skuddene er godt fremme. Det vil de ikke være ved den almindelige ukrudtsbekæmpelse. Der skal være 2 uger sprøjtning mod frøkrudt og rodukrudt, således at det tidligt fremspirede rodukrudt igen er i god vækst.

Se **bekæmpelse af rodukrudt i korn**.

NYE MIDLER I 2016

Pixxaro indeholder halauxifen, et nyt aktivstof med hormonvirkning, der markedsføres under varemærket Arylex. Midlet indeholder også fluoxypyr kendt fra Starane. Pixxaro er ikke mindst interessant på grund af god effekt mod storkenæb og jordrøg. Desuden er der god effekt mod fuglegræs, burresnerre, hvidmelet gåsefod, hyrdetaske, hanekro og rød tvevand. Der skal tilsættes en blandingspartner for at sikre effekt mod agerstedmoder, ærenpris, kamille og vejpileurt.

Zypar indeholder også det nye halauxifen samt florasulam kendt fra Primus. Midlet har lige som Pixxaro god effekt mod storkenæb og jordrøg. I blanding med DFF har midlet en meget bred effektprofil.

Hussar Plus OD indeholder iodosulfuron og mesosulfuron kendt fra Hussar OD og Atlantis. Midlet er godkendt i vårbyg og vårhvede. Doseringen i vårsæd er den dobbelte af Hussar OD.

Starane 333 HL er en ny formulering af fluroxypyr, som slipper med en forholdsvis mindre afgift end flere af de øvrige fluoxypyr-produkter.

Broadway for fået udvidet sin godkendelse til vårhvede.

MIDLER

I tabellerne med bekæmpelsesforslag er der som udgangspunkt nævnt originalprodukter. På markedet er der for flere af midlerne en række generiske produkter og parallelprodukter, som er nævnt i nedenstående oversigt.

Aktivstof og virkemåde	Midler	Normaldosis g/l/tab pr. ha
Tribenuron (ALS-hæmmer)	Express SX	15 g
	Nuance WG	10 g
	Trimmer 50 SG	15 g
Metsulfuron (ALS-hæmmer)	Ally SX	20 g
	Accurate 20 WG	20 g
	Finyl	20 g
	Isomexx	20 g
	Ricorso	20 g
	Nicanor 20 SG	20 g
	Savvy	20 g
Florasulam (ALS-hæmmer)	Primus	0,1 l
	Saracen	0,1 l
Fluoxypyr (hormon)	Starane 180	07 l
	Starane 333 HL	0,25 (st. 20-29) 0,3 (st. 30-45)
	Tomahawk	0,7 l
	Lodin	0,7 l
	Flurostar 180	0,7 l
	Lodin 200 EC	0,63 l
	Fluxyr 200 EC	0,63 l
Bromoxynil + ioxynil (fotosystem II hæmning)	Oxitril CM	(1,0) max. dosis er 0,2 l

og afkoblere) (anvendelses- og opbevaringsforbud fra 28. august 2016)	Briotril 400 EC	(1,0) max. dosis er 0,60 l
	Duotril 400 EC	(1,0) max. dosis er 0,60 l
Fenoxaprop (ACCase-hæmmer)	Primera Super	1,0 l
	Foxtrot	1,0 l
Diflufenican (Blokerer carotenoid-syntesen)	DFF	0,15 l
	Legancy 500 SC	0,15 l
	Sempra	0,15 l

Vær opmærksom på at bruge de sidste lagre af Oxitril, Briotril og Duotril, som bliver forbudt at opbevare fra 31. august 2016

BEGRÆNSNINGER FOR MANGE SU- MIDLER (ALS-HÆMMERE)

En række SU-midler er pålagt den begrænsning, at de kun må bruges én gang pr. vækstsæson. Når et af midlerne er anvendt, så udelukker det brugen af de øvrige. Dette er på grund af et fælles nedbrydningsprodukt. På etiketten står det, at de pågældende produkter kun må anvendes 1 gang pr. sæson og at andre produkter, der indeholder tribenuron-methyl, iodosulfuron, metsulfuron-methyl, triasulfuron eller thifensulfuron-methyl, ikke må anvendes i samme sæson. Moderprodukterne er Express, Hussar, Ally og Harmony og alle midler med indhold af de fire aktivstoffer. Man kan altså eksempelvis ikke længere lave en splitsprøjtning, hvor Express er med i begge sprøjtninger. Primus/Saracen, Saracen Delta, Starane XL, Primus XL og Zypar er ikke omfattet af SU-begrænsningen.

SPRØJTETEKNIK

Bekæmpelse af tokimbladet ukrudt i vårsæd stiller på det normale sprøjtetidspunkt ikke særlige krav til sprøjteteknik. Anvend derfor under gode sprøjteforhold en lavdrifts- eller refleksdyse, og skift til kompakt luftinjektionsdysen under mindre gunstige forhold og langs 'følsomme' naboer, hvis vindretningen er imod disse.

BLANDINGER FOREBYGGER HERBICIDRESISTENS

Herbicidresistens kan du forebygge ved at bruge tankblandinger af midler med forskellig virkningsmekanisme. En god blandingspartner til ALS-hæmmere er Oxitril/Briotril, som har to indbyggede virkningsmekanismer og derfor er gode resistensbrydere. Det forventes, at midler

med bromoxynil bliver godkendt til afløsning af Oxitril/Briotril. En anden mulighed er at anvende Starane/Tomahawk/Lodin eller et tilsvarende parallelprodukt med aktivstoffet fluroxypyr, hvis virkemekanisme er hormonvirkning. Diflufenican-midler som DFF har en helt tredje virkningsmekanisme, og vil også kunne modvirke resistensudvikling hos f.eks. fuglegræs. Mustang forte indeholder aminopyralid, som har hormonvirkning, er en god resistensbryder over for kamille. Det nye aktivstof halauxifen i Pixxaro og Zypar har også hormonvirkning. Effekten af dette aktivstof er tilstrækkelig til at give en god resistensbrydning overfor fuglegræs i vårsæd, men har begrænset effekt mod kamille.

Primus/Saracen indeholder aktivstoffet florasulam, der virker på præcis samme måde i planten som sulfonyleurea-midlerne, altså er det en ALS-hæmmer. Oftest har florasulam vist sig effektivt mod de bestande af fuglegræs, som har udviklet ALS-resistens, men der er fundet to tilfælde, hvor der samtidig er resistens mod dette aktivstof. Derfor kan florasulam ikke med sikkerhed regnes for et stof, der forebygger resistensudvikling overfor sulfonyleurea-midlerne.

Et vist skifte mellem løsninger fra år til år vil være en god strategi, selv om du bruger blandinger. Det giver mulighed for, at den samme ukrudtsart ikke år efter år primært bekæmpes med det samme aktivstof. F.eks. har Express + Starane god resistensforebyggelse overfor fuglegræs, da begge aktivstoffer er effektive ved lav dosis, men ikke mod kamille, hvor kun Express er effektiv. Express + Oxitril har resistensforebyggelse mod både fuglegræs og kamille, da begge midler har god effekt mod de to arter.

Se også inspirationsark: [Forebyg resistens mod ukrudtsmidler](#)

PLANTEVÆRN ONLINE

[Planteværn Online](#) kan give forslag om middelvalg i den enkelte mark. Planteværn Online indeholder også effektprofiler af enkeltmidler og beregner effekter af brugerens egne blandingsforslag. Vær opmærksom på, at der ved beregning af bekæmpelsesforslag ikke er taget hensyn til at forebygge herbicidresistens. Derfor bør de billigste løsninger, som næsten kun er SU-midler, ikke anvendes.

I følgende arktiler kan du læse om [Ukrudt i vårbyg og ærter med udlæg af kløver og græs til frø](#) og [Ukrudt i vårbyg med udlæg af rent græs, kløvergræs eller lucerne](#).

Kontakt din lokale rådgivningsvirksomhed, hvis du vil vide mere om dette emne.